

Organize Sanayi Bölgesi Tüzel kişiliğinin aldığı ihale kararının damga vergisine tabi olup olmadığı

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.18.01-155[2017234]-963179
Tarih	12.11.2019

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü

Sayı : 97895701-155[2017/234]-963179

12/11/2019

Konu : Organize Sanayi Bölgesi Tüzel

kışılığının aldığı ihale kararının damga vergisine tabi olup olmadığı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, ... Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü ile şirketiniz arasında .../08/2016 tarihli "... Yapılması İşi" kapsamında sözleşme imzalandığı belirtilerek ... Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğünün resmi daire olup olmadığı ile söz konusu kurumun almış olduğu ihale kararı damga vergisinin şirketiniz tarafından beyan edilip ödenip ödenmeyeceği hakkında bilgi verilmesinin istenildiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu ve resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait damga vergisini kişilerin ödeyeceği; 8 inci maddesinde, bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın genel ve özel bütçeli

idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı; 22 nci maddesinin (a) bendinde, Maliye Bakanlığınca belirlenen mükellefler, kurum ve kuruluşlar tarafından bir ay içinde düzenlenen kağıtların vergisinin, ertesi ayın yirminci (371 Sıra No.'lu VUK Tebliği uyarınca yirmiüçüncü) günü akşamına kadar vergi dairesine bir beyanname ile bildirileceği ve yirmialtıncı günü akşamına kadar ödeneceği; 24 üncü maddesinin ikinci fıkrasında da, birden fazla kişi tarafından imza edilen kağıtlara ait vergi ve cezanın tamamından imza edenlerin müteselsilen sorumlu olacağı, bunlar arasında vergiden müstesna olanların bulunmasının damga vergisinin noksan ödenmesini gerektirmeyeceği, damga vergisinden muaf kuruluşlarca kişilerin (1) sayılı tabloda yer alan işlemleriyle ilgili olarak düzenlenen ve sadece bu kurumların imzasını taşıyan kağıtlara ait verginin tamamının kişiler tarafından ödeneceği, ancak bu kağıtlara ait verginin hiç ödenmemesi veya noksan ödenmesi halinde vergi ve cezanın tamamından kişilerle birlikte kurumların da müteselsilen sorumlu olacakları; üçüncü fıkrasında ise 22 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bulunanların, taraf oldukları işlemlere ilişkin kağıtlara ait verginin beyan ve ödenmesinden sorumlu olacağı hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "İl.Kararlar ve mazbatalar" başlıklı bölümünün 2 nci fıkrasında, ihale kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararlarının nispi damga vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında, OSB'nin yer seçimine ilişkin yönetmeliğe göre uygun görülen yerlerde Bakanlığın onayı ile kurulacağı, dördüncü fıkrasında, seçilen alanda özel mülkiyette olan araziler bulunması hâlinde bu arazilerin rızaen satın alma veya kamulaştırma yoluyla iktisap edileceği, altıncı fıkrasında, yer seçimi kesinleştirilen alandaki büyükşehir belediyesi, il belediyesi, ilçe belediyesi, belde belediyesi, 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa göre kurulan sanayi odası, yoksa ticaret ve sanayi odası, o da yoksa ticaret odası, il özel idaresi veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı temsilcileri ile alanın hiçbir belediye sınırı içinde olmaması hâlinde il belediyesi, ilçe belediyeleri ile bu ilçelerdeki odaların valilik uygun görüşüne istinaden OSB kuruluşunda yer alabileceği, OSB kuruluşuna katılan kurum ve kuruluşların temsilcileri ve vali tarafından imzalanmış kuruluş protokolünün Bakanlıkça onaylanması ve sicile kaydı ile OSB'nin tüzel kişilik kazanacağı; 5 inci maddesinde, OSB'nin, müteşebbis heyetin veya genel kurulun vereceği karar üzerine yönetim kurulunun başvurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı ve sınırları belirlenmiş yetki çerçevesinde kamulaştırma işlemleri yaptırabilen bir özel hukuk tüzel kişiliği olduğu ve kamulaştırma işlemlerini Valilik, İl Özel İdaresi, Belediye veya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına yaptırabileceği, OSB adına kamulaştırma yapacak idarenin, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu uyarınca oluşturacağı kıymet takdir ve

uzlaşma komisyonlarında OSB'den en az bir üyenin görevlendirilmesini isteyeceği, tanınacak süre zarfında görevlendirme yapılmaması halinde, ilgili idarenin, komisyon üyelerinin tamamını kendi bünyesinden seçebileceği ve arazinin mülkiyetinin edinilmesinde yapılan masraflar ile arazi bedeli ödeme yükümlülüğü OSB tüzel kişiliğine ait olduğu; 13 üncü maddesinde, OSB'nin oluşumuna katılan kurum ve kuruluşların, Bakanlıkça belirlenecek kuruluş masraflarına katılmayı Bakanlığa taahhüt edeceği, bu taahhüdün tüzel kişilik iktisabından itibaren OSB'ye karşı da geçerli olacağı; 17 nci maddesinde, müteşebbis heyet ile yönetim ve denetim kurullarının üyelerine, müteşebbis heyet tarafından tespit edilen tutarda huzur hakkı ödenebileceği, ödenecek bu huzur hakkının aylık toplam tutarının, her yıl Yüksek Planlama Kurulunca belirlenen kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıklarının yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen net aylık ücreti aşamayacağı, müteşebbis heyet üyelerinden kamu personeli olanlara 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 12 nci maddesi çerçevesinde ödeme yapılacağı, genel kurula geçen ve müteşebbis heyetin görevinin sona erdiği OSB'lerde yönetim ve denetim kurulu üyelerine, genel kurul tarafından tespit edilecek tutarda huzur hakkı ödenebileceği; 21 inci maddesinde, OSB tüzel kişiliğinin, bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olacağı; ikinci fıkrasında, OSB katılımcılarının enerji giderlerine dair düzenlemelerin, serbest piyasa koşulları ile oluşmuş fiyatlara müdahale edilmeksizin, Cumhurbaşkanı tarafından yapılacağı; 22 nci maddesinde, OSB'lerin ve OSBÜK'ün organlarının üyeleri ile personelinin, Bakanlığın talebi üzerine her türlü belge, defter, kayıt ve bilgileri ibraz etmek ve örneklerini noksansız, istenilen süre içerisinde ve gerçeğe uygun olarak vermek, para ve para hükmündeki evrakı göstermek, bunların sayılmasına ve incelenmesine yardımcı olmak, yazılı bilgi taleplerini karşılamak, denetimde her türlü yardım ve kolaylığı göstermekle yükümlü olduğu, OSB ve OSBÜK organ üyeleri ile personelinin, kendi kusurlarından ileri gelen zararlardan sorumlu olacağı, bunların, para ve para hükmündeki evrak ve senetler ile bilanço, tutanak, rapor, defter ve belgeler üzerinde işledikleri suçlardan dolayı kamu görevlisi gibi cezalandırılacağı hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu kapsamında Organize Sanayi Bölgelerinin, müteşebbis heyetin başvurusu üzerine Bakanlıkça verilen kamu yararı kararı ve sınırları belirlenmiş yetki çerçevesinde kamulaştırma işlemleri yaptırabilen bir özel hukuk tüzel kişiliğine haiz olduğu hükmüne yer verilmiş olmasına rağmen, aynı kanun içerisinde Organize Sanayi Bölgelerinin kuruluş protokolünün neredeyse tamamen kamu tüzel kişilikleri tarafından şekillendirilmiş olması, adına kamulaştırma yaptırılabilen bir tüzel kişilik olarak tanımlanması, organlarının ve bu organların işleyişinin yasa koyucu tarafından ayrıntılı olarak düzenlenmiş olması, mali konulara ilişkin ayrıntıların yasada yer alması, faaliyet konularında vergi, resim ve harçlardan muaf tutulması ve Organize Sanayi Bölgesi görevlilerinin, tüzel kişiliğin parasal değerleri üzerinde işledikleri suçlardan dolayı kamu görevlisi olarak kabul edilmeleri yönünde düzenlemelere de yer verilmiş olması hususları dikkate alındığında, Organize Sanayi Bölgelerinin bu yönleri ile kamu hukuku tüzel kişiliğinin özelliklerine sahip olduğu anlaşılmaktadır.

16, 32, 43 ve 44 Seri No.lu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğlerinde sürekli mükellefiyet tesis ettirmesi zorunlu ve ihtiyari olan kurum ve kuruluşlar belirtilmiş olup, diğer kamu kurumları sürekli mükellefiyet tesis ettirmesi gereken kurumlar arasında sayılmıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, damga vergisi uygulaması bakımından resmi daire statüsünde bulunmayan, ancak 4562 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan ve kuruluş amacı doğrultusunda faaliyet gösterdiği alanda kamu gücü ve ayrıcalıklarına sahip olduğu anlaşılan, dolayısıyla kamu tüzel kişiliğini haiz ve sürekli damga vergisi mükellefiyeti bulunan Organize Sanayi Bölgeleri tarafından alınan ihale kararlarının 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun II/2 fıkrası kapsamında damga vergisine tabi tutulması ve verginin tamamının OSB'nin muafiyeti nedeniyle OSB tarafından şirketinizden tahsil edilerek Kanununun 22/a bendi kapsamında damga vergisi beyannamesiyle beyan edilip ödenmesi; verginin ödenmemesi veya noksan ödenmesi halinde ise Damga Vergisi Kanununun 24 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü çerçevesinde vergi ve cezanın tamamından kişilerle birlikte Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliğinin de müteselsilen sorumlu tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 17.09.2026